

Sygn. akt VIII U 51/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Igor Ekert

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2016 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy R. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania R. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 14 grudnia 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje R. M. prawo do emerytury poczynając od dnia 17 listopada 2015 roku.

(-) SSO Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII U 51/16

UZASADNIENIE

Dnia 17.11.2015r. ubezpieczony R. M. wniósł do organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. o przyznanie prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 14.12.2015r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż ubezpieczony nie udowodnił na dzień 01.01.1999r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 9 lat, 6 miesięcy i 2 dni.

Organ rentowy wskazał, iż do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił okresu zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 02.01.1984r. do dnia 10.01.1995r. z uwagi na brak świadectwa pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji domagając się jej zmiany przez przyznanie prawa do emerytury, po uprzednim zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych powołanego powyżej okresu zatrudnienia, kiedy to pracował jako kierowca samochodu ciężarowego w Zakładowej Straży Pożarnej KWK (...).

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy wskazał, iż do pracy w warunkach szczególnych zaliczył ubezpieczonemu następujące okresy zatrudnienia:

- od dnia 31.05.1978r. do dnia 01.01.1984r. – na stanowisku kierowcy ciągnika samochodowego na powierzchni w KWK (...),
- od dnia 01.02.1995r. do dnia 01.01.1996r. – na stanowisku robotnika niewykwalifikowanego pod ziemią w KWK (...),
- od dnia 02.01.1996r. do dnia 31.12.1998r. - na stanowisku ślusarza pod ziemią w KWK (...).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony R. M. w dniu (...) ukończył 60 lat życia, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, na dzień 01.01.1999r. udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Ze świadectwa pracy z dnia 08.10.2013r. sporządzonego przez (...) S.A. Oddział KWK (...) wynika, iż ubezpieczony był zatrudniony w tym zakładzie pracy od dnia 31.05.1978r. do dnia 10.01.1995r., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach:

- od dnia 31.05.1978r. do dnia 01.01.1984r. – kierowcy ciągnika samochodowego na powierzchni,
- od dnia 02.01.1984r. do dnia 10.01.1995r. – ratownika – kierowcy w oddziale przeciwpożarowym.

W dniu 08.10.2013r. Kopalnia wystawiła ubezpieczonemu świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, w którym zawarła zapis, iż ubezpieczony w czasie zatrudnienia w Kopalni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę od dnia 31.05.1978r. do dnia 01.01.1984r. w transporcie i łączności – prace kierowców ciągników lub pojazdów gąsienicowych, na stanowisku kierowcy ciągnika wymienionym w wykazie A dziale VIII pkt 1 poz. 3 stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa z dnia 12.08.1983r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu górnictwa.

Z zeznań świadków K. K., G. T. oraz z zeznań ubezpieczonego wynika, iż w okresie spornym od dnia 02.01.1984r. do dnia 10.01.1995r. ubezpieczony pracował w Oddziale 071, czyli oddziale przeciwpożarowym Kopalni (...). W oddziale tym były na wyposażeniu: wóz strażacki typu S. (...) o ciężarze powyżej 3,5 tony - beczkowóz, Ż. w znakach Straży Pożarnej oraz kolejny wóz marki Ż., którym transportowało się różne rzeczy. Ubezpieczony, w zależności od potrzeb, jeździł S. - em bądź Ż., które były pojazdami uprzywilejowanymi – pomalowane były kolorem czerwonym z napisem (...) „Straż Pożarna”, z boku i na dachu miały numery identyfikacyjne, posiadały też „koguty”. Do obowiązków ubezpieczonego należało po przyjeździe do pracy dokonanie rozruchu takiego samochodu, nabicie przewodów powietrznych i hamulcowych. Ubezpieczony musiał również dbać o częstą wymianę wody w beczkowie, a także o sprawność samochodu, w tym w zakresie przygotowania go do kolejnej zmiany - sprawdzał olej, powietrze w kołach, światła, kontrolować czy sprzęt jest poukładany w samochodzie. Ubezpieczony pracował w systemie: 12 godzin pracy i 24 godziny wolnego.

Jednostki zakładowej straży pożarnej brały udział w akcjach nie tylko na terenie Kopalni, ale również wspierały Państwową Straż Pożarną Oddział w K., to jest jeździły do pożarów, powodzi i w inne miejsca, gdzie była taka potrzeba.

/dowód z: akt ZUS, akt osobowych ubezpieczonego, akt osobowych K. K., G. T., akt ZUS dotyczących K. K., zeznań świadków K. K., G. T., zeznań odwołującego/.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego R. M. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 748 ze zm.) – zwanej dalej ustawą – ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Zgodnie z 184 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – tj.01.01.1999r. – osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem – pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z cytowanych norm prawnych wynika, iż odwołujący nabędzie prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek:

- ukończenia wieku 60 lat,
- legitymowania się okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, przypadającym na dzień 01.01.1999r.,
- legitymowania się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przypadających na dzień 01.01.1999r.,
- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Odwołujący wiek 60 lat ukończył w dniu (...), na dzień 01.01.1999r. legitymuje się 25 - letnim okresem ubezpieczenia, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Spornym pozostawało, czy odwołujący na dzień 01.01.1999r. posiada 15 - letni okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, a konkretnie czy istnieją podstawy do zaliczenia do takiej pracy spornego okresu jego zatrudnienia w KWK (...) od dnia 02.01.1984r. do dnia 10.01.1995r., kiedy to ubezpieczony pracował w zakładowej straży pożarnej.

W tym czasie sposób funkcjonowania zakładowych straży pożarnych regulowały przepisy ustawy z dnia 12.06.1975r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z dnia 18.06.1975r.). W art.24 ustawa ta stanowiła, iż do zwalczania pożarów i współdziałania w zapobieganiu pożarom powołane są terenowe i zakładowe straże pożarne:

- 1) zawodowe – składające się z osób pełniących służbę zawodową na podstawie stosunku służbowego,
- 2) obowiązkowe – powołane przez radę gminy spośród mieszkańców lub na wniosek kierownika zakładu pracy spośród pracowników danego zakładu, jeżeli zabezpieczenie przed pożarami na danym obszarze lub w zakładzie wymaga ich powołania,
- 3) ochotnicze – tworzone na zasadzie dobrowolności.

W myśl art.26 ust.3 zakładowe straże pożarne podlegają pod względem organizacyjno – technicznym właściwej terenowej komendzie straży pożarnej.

Kwestie związane ze świadczeniem pracy przez pracowników straży normowały przepisy dekretu z dnia 27.12.1974r. o służbie funkcjonariuszy pożarnictwa (Dz.U. z dnia 30.12.1974r.), w szczególności wymiar czasu pracy normował art.12, zgodnie z którym funkcjonariuszy obowiązuje czas pracy stosowany w zakładach pracy, w których pełnią służbę.

Funkcjonariusze pełniący służbę na stanowiskach, na których wymagane jest utrzymanie ciągłości służby, pełnią służbę w systemie zmianowym, to jest 12 godzin służby i 24 godziny wolne od służby.

Zdaniem Sądu, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na zaliczenie powołanego wcześniej spornego okresu zatrudnienia ubezpieczonego do pracy w warunkach szczególnych wymienionej w wykazie A dziale VIII pkt 2 stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, to jest „ (...) prace kierowców samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych (...) ”.

Ubezpieczony był członkiem zakładowej straży pożarnej i wykonywał pracę kierowcy samochodu uprzywilejowanego w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych. Jego praca w spornym okresie odbywała się w stanie utrzymania bezpieczeństwa przeciwpożarowego, zatem pełnił on służbę w systemie zmianowym, to jest 12 godzin służby i 24 godziny wolne od służby. Był to pełny wymiar obowiązujący na jego stanowisku pracy.

Po zaliczeniu okresu spornego do pracy w warunkach szczególnych, ubezpieczony posiada na dzień 01.01.1999r. wymagany 15 – letni okres takiej pracy, a zatem spełnia wszystkie konieczne warunki do przyznania prawa do wnioskowanego świadczenia.

W konsekwencji powyższego, na podstawie wyżej powołanych norm prawnych oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury, poczynając od dnia 17.11.2015r., to jest od złożenia wniosku o świadczenie (zgodnie z art.129 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

(-) SSO Grzegorz Tyrka